

WYNIKI KONKURSU

Jest nam niezwykle miło ogłosić wyniki ósmej edycji konkursu
Sekcji Antropologii Społecznej Polskiego Towarzystwa Socjologicznego

BADANIE ANTROPOLOGICZNE ROKU 2023 **Polish Sociological Association Award for Best Research in Social Anthropology**

Na konkurs zostało zgłoszonych 7 monografii:

- Zofia **Boni** (2023) *Feeding Anxieties. The Politics of Children's Food in Poland*. New York-Oxford: Berghahn Books.
- Magdalena **Chulek** (2023) *Jak wytwarzany jest slums? Studium przypadku mieszkańców Kibery i Korogocho w Nairobi*. Seria: Monografie Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Wrocław: FNP.
- Wojciech **Łukowski** (współpraca Wojciech **Bedyński**, Justyna **Godz**) (2023) *Małe miasto w wielkim świecie. O społecznych praktykach mobilności*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Małgorzata **Malińska** (2023) *Kobieta i rodzina w Egipcie i Sudanie. O kobiecości, seksualności i płodności*. Warszawa: Dialog.
- Przemysław **Nosal** (2023) *Sportowe zakłady bukmacherskie. Społeczna praktyka grania*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Anna **Wieczorkiewicz** (2022) *Szkice o drodze do Indii. Topika podróży 'orientalnej' w kulturze współczesnej*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Anna **Zawadzka** (2023) *Więcej niż stereotyp. „Żydokomuna” jako wzór kultury polskiej*. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Sławistyki PAN.

Jury podjęło decyzję o przyznaniu

nagrody głównej

Magdalenie Chulek

za monografię

Jak wytwarzany jest slums? Studium przypadku mieszkańców Kibery i Korogocho w Nairobi

i wyróżnienia

Zofii Boni

za monografię

Feeding Anxieties. The Politics of Children's Food in Poland

Uzasadnienie przyznania nagrody głównej

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że monografia *Jak wytwarzany jest slums? Studium przypadku mieszkańców Kibery i Korogocho w Nairobi* powstała na podstawie wieloaspektowych badań etnograficznych prowadzonych przez Magdalенę Chułek w dwóch slumsach Nairobi. Fakt ten wart jest podkreślenia, ponieważ pomimo wymagającego i trudnego terenu Autorce udało się zebrać/pozyskać niezwykle wartościowy pod względem poznawczym materiał etnograficzny (200 wywiadów). Co więcej materiał ten został poddany krytycznej i przekonującej analizie antropologicznej za pomocą klasycznych oraz współczesnych koncepcji teoretyczno-metodologicznych osadzonych zarówno w tradycji antropologii społeczno-kulturowej (M. Mauss, A. Appadurai), jak i szeroko rozumianych nauk humanistycznych i społecznych (M. Archer). Na uwagę zasługuje także to, że Autorka skutecznie uniknęła powielanych w badaniach nad slumsami procesu, który został określony w monografii mianem „odesencjalizowania” działań i postaw osób zamieszkujących te tereny. Krytyczna analiza literatury dotyczącej slumsów, dekonstrukcja samego pojęcia slums pozwala patrzeć na to zjawisko z innej niż dotychczas perspektywy. Autorka wyszła poza ograniczający wybór między badaniem struktur a badaniem sprawczości, akcentując wzajemne przeplatanie się „obiektywnych” (w sensie makro) i „subiektywnych” (w sensie mikro) sił wytwarzających slumsy w Nairobi. Skupia przede wszystkim uwagę na praktykach społecznych mieszkańców i tworzonych przez nich dyskursach. Co więcej, slums potraktowany jest jako swoiste laboratorium analizy globalnych realiów współczesnych miast i społeczeństw. Zakończenie tej pracy zawiera otwarcie na nowe projekty badawcze, wynikające z uzyskanych przez Autorkę wyników. Wszystkie kryteria, które wskazano w regulaminie konkursu zostały zrealizowane w pełni i na najwyższym poziomie.

Uzasadnienie przyznania wyróżnienia

Książka Zofii Boni pt. *Feeding Anxieties. The Politics of Children's Food in Poland* dotyczy ważnego w świecie zachodnim problemu żywienia dzieci i jego konsekwencji publicznych. Autorka analizuje to zjawisko w oparciu o różnorodny materiał badawczy, sięga do perspektywy mikro i makro w rozumieniu współczesnych zagadnień dotyczących żywienia rozważanych przede wszystkim w obrębie *sociological food studies*. Niezwykle wartościowe pod względem zarówno poznawczym, jak i politycznym jest podjęcie przez Autorkę badań etnograficznych wpisujących się w tradycję stosunkowo nowych studiów w obrębie nauk społecznych i humanistycznych jaką są *childhood studies*. Przyjęta przez Autorkę perspektywa etnograficzno-analityczna zmierza do uchwycenia doświadczenia dziecięcego, które w badaniach antropologicznych było do niedawna nieobecne bądź całkowicie zapośredniczone przez narracje dorosłych. Potraktowanie dzieci jako pełnoprawnych aktorów życia społecznego jest zabiegiem, który z jednej strony odsłania to, co marginalizowane przez nauki społeczne i humanistyczne, z drugiej zaś pozwala uniknąć bezrefleksyjnego reprodukcji relacji władza-wiedza. Autorce udało się skutecznie uniknąć stworzenia uprzedmiotawiającego obrazu dzieci pozbawionych sprawczości – gest ten zasługuje na docenienie. Zwraca ona też uwagę na istotność kwestii etycznych związanych z badaniem prowadzonym wśród dzieci.

Jury pracowało w składzie:

Dr hab. **Michał Mokrzan**, Uniwersytet Wrocławski

Prof. dr hab. **Janusz Mucha**,

emerytowany profesor AGH w Krakowie i Uniwersytetu w Białymstoku

Dr **Sylwia Urbańska**, Uniwersytet Warszawski

Dr hab. **Katarzyna Warmińska-Zygmunt**, prof. UEK, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie